

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-79-04

Druk nr 2903
Warszawa, 30 kwietnia 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o ochronie zwierząt
wraz z projektem podstawowych aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ochronie zwierząt

Art. 1. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Posiadacz psa jest obowiązany do stałego nadzoru nad psem. Nadzór nad psem polega w szczególności na trzymaniu psa na uwięzi lub w zamknięciu.

2. W miejscach publicznych na terenie miasta wskazanych uchwałą rady gminy psa prowadzi się na smyczy lub w kagańcu, a psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy – na smyczy i w kagańcu.

3. Posiadacz nieruchomości gruntowej, na terenie której pies nie jest trzymany stale na uwięzi lub w zamknięciu, jest obowiązany ogrodzić tę nieruchomość lub jej część w sposób uniemożliwiający wydostanie się psa poza ogrodzenie i oznaczyć ją w widocznym miejscu tabliczką ostrzegającą przed psem.

4. Rada gminy o statusie miasta lub w której znajduje się miejscowość o statusie miasta określi, w drodze uchwały, miejsca publiczne na terenie miasta, w których psy prowadzi się na smyczy lub w kagańcu, a psy ras uznawanych za agresywne i mieszańców tych ras – na smyczy i w kagańcu.”;

2) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy, wymaga zezwolenia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na planowane miejsce prowadzenia hodowli lub utrzymywania psa, wydawanego na wniosek osoby zamierzającej prowadzić taką hodowlę lub utrzymywać takiego psa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane osobie, która:

- 1) jest pełnoletnia;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej;
- 3) posiada nienaganną opinię wydaną przez komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, a w przypadku obywateli państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego – opinię wydaną przez inny odpowiedni organ właściwy ze względu na jej miejsce zamieszkania;
- 4) posiada orzeczenie wydane przez upoważnionych lekarza i psychologa stwierdzające, że nie należy do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53, poz. 549, z 2001 r. Nr 27, poz. 298, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 451, Nr 80, poz. 718 i Nr 199, poz. 1939);
- 5) jest w stanie zapewnić nadzór nad psem.

1b. W zakresie kwalifikacji psychologów upoważnionych do przeprowadzania badań, o których mowa w ust. 1a pkt 4, warunków i trybu uzyskiwania i utraty uprawnień przez

psychologów do przeprowadzania tych badań, zakresu badań, trybu odwoływania się od orzeczeń psychologicznych, sposobu postępowania z dokumentacją badań, a także opłat za badania, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące badań psychologicznych osób ubiegających się o wydanie pozwolenia na broń.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, nie wydaje się, a wydane cofa się, jeżeli osoba ubiegająca się o zezwolenie nie spełnia warunków określonych w ust. 1a.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Rada gminy ustali sposób postępowania z psami, na których hodowlę lub utrzymywanie zostało cofnięte zezwolenie, o którym mowa w ust. 1.”;

3) po art. 10 dodaje się art. 10a-10d w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Posiadacz psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy, jest obowiązany poddać psa szkoleniu na posłuszeństwo przed ukończeniem przez psa 18 miesięcy życia.

2. Szkolenie prowadzą organizacje społeczne zrzeszające właścicieli psów, przedsiębiorcy lub wyspecjalizowane jednostki organizacyjne służb ustawowo powołanych do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 10b. W przypadku przemijającej niemożności sprawowania przez posiadacza opieki nad psem rasy uznawanej za agresywną lub mieszańcem tej rasy, pieczę nad psem można powierzyć osobie nie posiadającej zezwolenia, o którym mowa w art. 10 ust. 1, jeżeli osoba ta pozostaje z posiadaczem tego psa we wspólnym gospodarstwie domowym. Pieczy nad psem rasy uznawanej za

agresywną lub mieszańcem tej rasy nie można powierzyć małoletniemu.

- Art. 10c. 1. Posiadacz psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez psa.
2. Osoba sprawująca pieczę nad psem rasy uznawanej za agresywną lub mieszańcem tej rasy jest obowiązana na żądanie Policji, straży gminnej lub upoważnionego pracownika urzędu gminy, okazać dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1.
 3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Związku Kynologicznego w Polsce oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność zapewnienia pełnej ochrony poszkodowanych.

Art. 10d. Przepisów art. 10-10c nie stosuje się do psów wykorzystywanych do celów specjalnych.”;

4) w art. 34a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt, z wyjątkiem przepisów dotyczących nadzoru nad psem, zezwoleń na hodowlę lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy, szkoleń psów oraz obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 10c ust. 1.”;

5) w art. 37:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kto narusza obowiązki, o których mowa w art. 9a ust. 1-3, podlega karze grzywny.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, można orzec przepadek narzędzi lub przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz przedmiotów z niego pochodzących, jak również można orzec przepadek zwierzęcia.

4. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, można orzec nawiązkę w wysokości 1 000 zł na cel związany z ochroną zwierząt.”;

6) w art. 37a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kto narusza obowiązek, o którym mowa w art. 10a ust. 1, lub nie spełnia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 10c ust. 1, podlega karze grzywny.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1 lub 1a, można orzec przepadek zwierzęcia.”.

Art. 2. 1. Posiadacze psów, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskali zezwolenie na prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną, są obowiązani w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przedłożyć organowi, który wydał zezwolenie, orzeczenie psychologa, o którym mowa w art. 10 ust. 1a pkt 4 ustawy określonej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W razie nieprzedstawienia orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie cofa się. W takim przypadku stosuje się art. 10 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Projektowana nowelizacja ustawy z dnia 12 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt podyktowana jest zdarzającymi się przypadkami pogryzień lub zagryzień ludzi przez psy i ma na celu przyjęcie do porządku prawnego rozwiązań, które ograniczą tego typu zdarzenia.

Przede wszystkim proponuje się rozciągnięcie obowiązku uzyskiwania zezwolenia na hodowlę lub utrzymywanie psa nie tylko rasy uznawanej za agresywną, ale również mieszańców tej rasy. Liczne są bowiem głosy, zarówno opinii publicznej, jak i kręgów hodowców psów, że obecna regulacja zawiera istotną lukę prawną. Podkreśla się, że równie agresywne mogą być psy należące do kategorii mieszańców, zwłaszcza mieszańców rasy agresywnej, w szczególności krzyżowanych specjalnie w celu uzyskania osobnika charakteryzującego się cechami szczególnie niebezpiecznymi dla otoczenia.

Projekt przewiduje również obowiązek wyprowadzania psów na smyczy lub w kagańcu, a psów rasy uznanej za agresywną lub mieszańców tej rasy – na smyczy i w kagańcu. Pozwoli to ograniczyć te przypadki pogryzień, które wynikają z niedostatecznej wyobraźni właścicieli psów, wyprowadzających zwierzęta bez choćby minimalnego, podstawowego zabezpieczenia przed atakiem na osoby postronne. Właściciele psów nie stosujący się do tego obowiązku będą – jak przewiduje projekt – karani grzywną. Obowiązek ten dotyczyć będzie jedynie miejsc położonych na terenie miast i wskazanych przez rady tych miast.

Należy zauważyć, że obecnie przepisy ustawowe nie wymagają wyprowadzania psów na smyczy, jedynie art. 166 Kodeksu wykroczeń zakazuje puszczenia psa luzem w lesie.

W projekcie zamieszczono również obowiązek ogrodzenia nieruchomości gruntowej (lub jej części) i odpowiedniego jej oznaczenia, jeżeli na jej terenie psy będą puszczone swobodnie. Za naruszenie tego obowiązku także przewidziano karę grzywny.

Projekt określa warunki jakie musi spełniać osoba ubiegająca się o zezwolenie na hodowlę lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy (art. 10 ust. 1a projektu).

Wśród tych warunków przewiduje się, że osoba, która zamierza nabyć psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tych ras, będzie obowiązana poddać się badaniom psychologicznym i przedstawić orzeczenie wydane przez upoważnionych lekarza i psychologa stwierdzające, że nie należy do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. Nr 53, poz. 549, z późn. zm.).

Przepis w tym kształcie wymagać będzie aby osoba, która ubiega się o zezwolenie, legitymowała się orzeczeniem stwierdzającym, że:

- nie ma zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego lub znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej,
- nie wykazuje istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego,
- nie jest uzależniona od alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

Przewidziano też, że osoby ubiegające się o zezwolenie będą przedstawiać nienaganną opinię komendanta powiatowego (miejskiego) Policji. Z uwagi na postanowienia prawa Unii Europejskiej dotyczące swobody świadczenia usług oraz przepływu osób, konieczne jest zapewnienie, aby wymóg ten nie stanowił ograniczenia ww. swobód. Dlatego od osób zamieszkujących na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Szwajcarii wymaga się opinii organu odpowiadającego Policji pod względem wykonywanych zadań.

W projekcie przewiduje się też, że posiadacze psów rasy uznawanej za agresywną lub mieszańców tych ras będą obowiązani poddać psy szkoleniu na posłuszeństwo. Celem szkolenia jest zmniejszenie ryzyka wystąpienia niekontrolowanych agresywnych zachowań psów. Szkolenia te prowadzić będą przedsiębiorcy, społeczne organizacje zrzeszające właścicieli psów lub jednostki organizacyjne służb ustawowo powołanych do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego, np. Policji.

Na posiadaczy psów rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy nałożono obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez psa. Wprowadzenie obowiązkowych ubezpieczeń ułatwi osobom

poszkodowanym uzyskiwanie stosownej rekompensaty w przypadku gdy nastąpiło pogryzienie. Jednocześnie osobę sprawującą pieczę nad psem (wyjątkowo może to nie być posiadacz – art. 10b projektu) zobowiązano do okazania na żądanie Policji, straży gminnej lub upoważnionego pracownika urzędu gminy dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia. Należy zatem uznać, że te podmioty będą sprawować kontrolę wykonania obowiązku zawarcia umowy.

Projekt zakłada, że wobec psów używanych do celów specjalnych nie będą stosowane przepisy dotyczące nadzoru nad psem, zezwoleń na posiadanie psów, szkoleń psów i obowiązku ubezpieczenia (projektowany art. 10d).

W tym samym zakresie projekt przewiduje wyłączenie nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej nad przestrzeganiem przepisów ustawy (art. 34a ust. 1 projektu). Propozycja ta podyktowana jest tym, że organ ten nie jest uprawniony do sprawowania nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.

Proponowane zmiany, m.in. przez wprowadzenie rozwiązań ograniczających swobodę zwierząt w miejscach publicznych, powinny się przyczynić do zmniejszenia niebezpiecznych zdarzeń z udziałem psów. Podkreślić jednak trzeba, że nie wyeliminują one przypadków, w których pogryzienia są następstwem pozostawienia dzieci bez należytej opieki lub też wynikiem celowego denerwowania zwierząt.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w rozumieniu art. 31 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych.

Zapisy niniejszego projektu nie wywierają wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój gospodarczy. Przedmiot regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt był konsultowany ze społecznymi organizacjami zrzeszającymi hodowców psów.

W toku konsultacji zgłoszono liczne postulaty, z których znaczna część została wprowadzona do treści projektu.

Zestawienie zgłoszonych uwag:

Związek Kynologiczny:

1) zwrócono uwagę na potencjalną niekonstytucyjność wprowadzenia pojęcia „mieszkańce” ras agresywnych – jako pojęcia niezdefiniowanego;

należy zauważyć, że pojęcie mieszkańców jest już użyte w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (art. 10, 52 i 53);

2) zwrócono uwagę na nietrafność przepisu wymagającego ogrodzenia nieruchomości, na której znajduje się pies – nieruchomość to także lokal mieszkalny;

do projektu wprowadzono pojęcie „działki”;

3) tereny do wyprowadzania powinny być wyznaczane przez gminę obligatoryjnie; zmieniono koncepcję – obecnie gmina ma wyznaczać (obligatoryjnie) obszary na terenie miast, gdzie psa można wyprowadzać jedynie na smyczy lub kagańcu;

4) wprowadzenie pozwoleń na psy ras agresywnych spowoduje wzrost zainteresowania tymi psami (wzrost liczebności);

utrudnienia w zakresie uzyskiwania zezwoleń w założeniu projektodawcy spowodują spadek zainteresowania;

5) przepisy dotyczące warunków uzyskiwania pozwoleń będą obchodzone przez rejestracje psów na „babcie, dziadków lub emerytów” jako osoby nie posiadające niepożądanych cech osobowości;

do projektu wprowadzono zapisy utrudniające stosowanie takich praktyk;

6) wymóg ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej powinien obejmować wszelkie rodzaje szkody, nie tylko wynikające z agresywnego zachowania psa; powinna być określona suma ubezpieczenia.

Uwagę przyjęto, szczegółowe warunki ubezpieczenia określi Minister Finansów

Klub Rotweilera:

1) zaproponowano utworzenie Centralnego Rejestru Psów obejmującego wszystkie psy w kraju (po uprzedniej inwentaryzacji) także nierasowe. Związek zadeklarował gotowość pokrycia kosztów utworzenia i prowadzenia rejestrów. W dalszej perspektywie proponuje się wprowadzenie powszechnego systemu znakowania

psów. Proponowany system ma umożliwić kontrolę obrotu psami (w szczególności agresywnymi) w tym:

- wprowadzenie zezwoleń na krycie,
- zgoda Centralnego Rejestru na przewóz psa przez granice państwa,
- likwidacja handlu psami na giełdach.

Zaletą proponowanego systemu będzie podwyższenie dochodów budżetu państwa z tytułu opłat skarbowych oraz z tytułu podatku dochodowego w przypadku obrotu psami, a także kontrola urodzeń psów;

- 2) pozwolenie na posiadanie psa rasy agresywnej powinno być wydane po przeprowadzeniu przez organ wywiadu środowiskowego wspólnie z organizacją kynologiczną i po zapoznaniu zainteresowanego z daną rasą w odpowiednim ośrodku.

Wprowadzono wymóg przedstawienia przez osobę ubiegającą się o zezwolenie opinii komendanta powiatowego Policji

Rzeszowskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt:

- 1) Wprowadzenie zapisu zobowiązującego właściciela psa do zapewnienia stałego nadzoru nad zwierzęciem oraz do zabezpieczenia psa przed samowolnym opuszczeniem posesji przez psa;
propozycja została przyjęta;
- 2) wprowadzenie zapisu, zgodnie z którym psa rasy agresywnej można sprzedać tylko osobie posiadającej zezwolenie;
zasada ta wynika z zaproponowanego art. 10 ust. 1;
- 3) wprowadzenie obowiązku poddania psa rasy agresywnej szkoleniu na posłuszeństwo; propozycja została przyjęta;
- 4) Stworzenie systemu identyfikacji psów przy pomocy elektronicznych chipów.

Postulaty składane przez osoby indywidualne:

- 1) wprowadzenie kryterium wielkości psa i obowiązku wyprowadzania psów określonej wielkości na smyczy i w kagańcu;
- 2) wprowadzenie kryterium wagi psa zamiast pojęcia rasy niebezpiecznej.

Propozycje 1 i 2 powodowałyby, że psy tej samej rasy byłyby traktowane w odmienny sposób – w zależności od wielkości konkretnych zwierząt. Ponadto – w przypadkach granicznych – jeden pies mógłby być traktowany w odmienny sposób w zależności od takich czynników jak wcześniejsze jedzenie, opróżnienie lub poddanie zabiegom fryzjerskim;

- 3) negatywna ocena wprowadzania badań psychologicznych właścicieli psów;
- 4) wprowadzenie testów psychologicznych dla wszystkich psów w wyniku których będą kierowane na szkolenie, sterylizację lub uspienie;
- 5) uporządkowanie kwestii szkolenia psów.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- *AK 18* /04/DPE/bm

Warszawa, *15* kwietnia 2004 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Komitetu**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (pismo nr RM-10-79-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

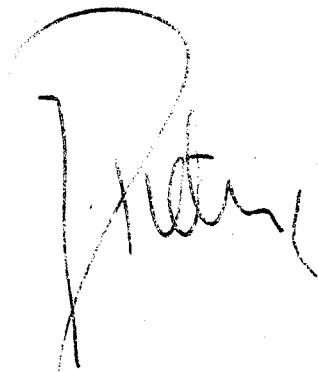
- I. Projektowana nowelizacja wprowadza wymagania, dotyczące utrzymywania, hodowli i szkolenia psów, których celem jest poprawa bezpieczeństwa osób, w szczególności zaś ograniczenie zdarzających się przypadków pogryzień.
- II. Projekt nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego. W tym miejscu warto natomiast zacytować odpowiedź Komisarza Davida Byrne'a, udzieloną 23 stycznia 2001 r. w imieniu Komisji Europejskiej, na interpelację posła Parlamentu Europejskiego Michela Ebnera, dotyczącą zakazu hodowli psów niebezpiecznych (E-3551/00):

„Komisja jest świadoma, że agresywne psy stanowią potencjalne zagrożenie dla obywateli Unii Europejskiej. Jednakże, w świetle zasady pomocniczości oraz zgodnie z Traktatem WE, w szczególności zaś z art. 28 i 30, Komisja uznaje, że do państw członkowskich należy przyjęcie odpowiednich środków mających na celu ochronę

życia ludzi. (...) Przyjęte środki muszą być konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu, którym jest ochrona ludzi przed niebezpieczeństwem powodowanym przez agresywne psy. Dopóki powyższe zasady są szanowane, każde państwo członkowskie może wprowadzać przepisy krajowe dotyczące ochrony ludzi. Obecnie państwa członkowskie mają bardzo zróżnicowane podejście do problemu niebezpiecznych psów. Komisja nie posiada wystarczających podstaw naukowych do przygotowania projektu aktu prawnego w przedmiotowej sprawie.”

- III. Przedłożony projekt nie wprowadza ograniczeń w przepływie towarów. Projekt nie wprowadza również ograniczeń swobody działalności gospodarczej o charakterze dyskryminującym obywateli innych państw członkowskich.
- IV. **W konkluzji należy stwierdzić, że projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Józef Oleksy
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2004 r.

**w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza psa rasy uznawanej za
agresywną lub mieszańca tej rasy**

Na podstawie art. 10c ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 oraz z 2004 r. Nr, poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy za szkody wyrządzone przez psa, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna posiadacza psa, o którym mowa w §1, za szkody wyrządzone przez psa w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

2. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) w wyniku których nastąpiła śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia posiadacza psa, o którym mowa w §1, lub osoby sprawującej pieczę nad psem;
- 2) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzonych przez psa, o którym mowa w § 1:
 - a) posiadaczowi psa lub osobie sprawującej pieczę nad psem,
 - b) małżonkowi posiadacza psa lub osoby sprawującej pieczę nad psem, ich wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą posiadacz psa lub osoba sprawująca pieczę nad psem pozostaje we wspólnym pożyciu.

3. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 2, bez możliwości umownego ograniczenia przez zakład ubezpieczeń wypłaty odszkodowań.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje najpóźniej w dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa, o którym mowa w §1.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń wynosi równowartość w złotych 10 000 euro.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 32, poz. 301, Nr 43, poz. 378 i Nr 93, poz. 834).

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, ustalana jest przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. W odniesieniu do posiadacza psa, o którym mowa w §1, który prowadzi hodowlę lub utrzymuje psa przed dniem wejścia rozporządzenia w życie, obowiązek ubezpieczenia powstaje najpóźniej z dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt wprowadza w art. 10c ust. 1 obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy. Jednocześnie w ust. 3 art.10c została zawarta delegacja dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do określenia, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Związku Kynologicznego w Polsce oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń, szczegółowego zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, terminu powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalnej sumy gwarancyjnej.

Niniejsze rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej.

W §2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia OC poprzez m.in. określenie w ust. 1 zakresu (tzw. trigger). OC bowiem dokładnego sprecyzowania, który moment bierze się pod uwagę jako wypadek ubezpieczeniowy objęty umową ubezpieczeniową.

W powyższym zakresie ubezpieczenie OC powinno obejmować wszystkie szkody, bez możliwości ograniczenia przez zakład ubezpieczeń w jakikolwiek sposób wypłaty odszkodowań. Z tego względu doprecyzowano, poprzez zapis w §2 ust. 3, iż zakład ubezpieczeń nie będzie mógł zastosować udziału własnego, franszyzy integralnej lub franszyzy redukcyjnej. Przez taki zapis spełniony jest postulat zapewnienia przez ubezpieczenie OC jak najpełniejszej ochrony poszkodowanych osób trzecich. W przypadku bowiem zastosowania przez zakłady ubezpieczeń udziału własnego bądź franszyzy poszkodowanemu nie byłoby wypłacane pełne odszkodowanie, zaś naprawienia szkody w pozostałym zakresie można byłoby domagać się jedynie od sprawcy tej szkody. W tym przypadku nie można byłoby mówić ani o właściwej ochronie poszkodowanego, ani o ochronie majątku sprawcy - ubezpieczonego.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§2 ust. 2). Za słuszne należy uznać wyłączenie szkód osobowych i majątkowych wyrządzonych przez psa jego posiadaczowi, będącego ubezpieczającym, oraz osobie, której została powierzona piecza nad psem. Jednocześnie za uzasadnione wydaje się, aby wyłączenie, o którym mowa w §2 ust. 2 pkt 2, ograniczyć do szkód majątkowych jednocześnie rozszerzając zakres ochrony na szkody osobowe także u osób bliskich ubezpieczonego. Rozwiązanie takie jest ponadto zgodne ze standardami występującymi w ubezpieczeniach dobrowolnych - szkody osobowe, mające

charakter specyficzny i uciążliwy dla poszkodowanego będącego osobą trzecią, nie powinny być wyłączone.

W §3 określono termin powstania obowiązku ubezpieczenia. Stosownie do art. 10 ust. 1 projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną lub mieszańca tej rasy wymaga uzyskania zezwolenia właściwego organu gminy. Mając to na uwadze określono, iż obowiązek ubezpieczeniowy powstaje najpóźniej w dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa.

W § 4 wstępnie została określona minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia na poziomie 10 000 euro. Wysokość sumy gwarancyjnej powinna być „wyważona”, tak z jednej strony nie obciążać zbyt wielu podmiotów, na których obowiązek ubezpieczenia ciąży, a z drugiej strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową i możliwość pełnego zaspokojenia wyrządzonych przez psa szkód. Przyjęto, iż suma gwarancyjna jest granicą odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za każde zdarzenie, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia.

Projekt podlega opiniowaniu przez Związek Kynologiczny w Polsce oraz Polską Izbę Ubezpieczeń.

Ponadto projekt będzie także przedmiotem uzgodnień z instytucjami ubezpieczeniowymi - Komisją Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych, Rzecznikiem Ubezpieczonych, stowarzyszeniami pośredników ubezpieczeniowych.

Wejście rozporządzenia w życie nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionalny.